

Narkotyki – rodzaje, efekty działania, skutki uzależnienia

Amfetamina
***(amfa, proszek, spid, feta, setka,
witamina A)***

Synteza amfetaminy została przeprowadzona w 1887 roku.

Siarczan amfetaminy sprzedawany był początkowo jako środek zmniejszający katar, leczono nim również astmę, otyłość, depresję, chorobę Parkinsona, migreny, uzależnienia, chorobę morską, schizofrenię, impotencję.

Pierwszym niemedycznym zastosowaniem amfetaminy było zwalczanie zmęczenia wśród żołnierzy walczących w hiszpańskiej wojnie domowej (1936 - 1939).

W czasie II wojny światowej zwyczaj ten rozprzestrzenił się niemalże we wszystkich armiach.

Amfetamina i jej pochodna metamfetamina stosowane są drogą pokarmową, dożylnie, palone, wdychane przez nos. Dają podobne efekty. Jest to ogromny przyptyw energii i bardzo wyraźne podwyższenie nastroju, aż do euforii. Osoby będące pod wpływem tych środków, wykazują wzmożoną aktywność, której towarzyszy bezsenność. Osoby takie wydają się bardziej przedsiębiorcze, z równoczesnym brakiem krytycyzmu wobec siebie.

*Amfetamina wciągana przez nos piecze,
jakby było to tłuczone szkło.*

Uzależnienie psychiczne występuje po kilkukrotnym użyciu.

Uzależnienie fizyczne nie występuje.

Zewnętrzne oznaki używania amfetaminy:

- Formikacje (wrażenie obecności insektów na skórze)*
 - Nerwowość, drażliwość, silne pobudzenie psychomotoryczne*
 - Rozszerzone źrenice w nikłym stopniu reagujące na światło*
 - Kłopoty ze snem*
 - Wahania nastroju od euforii do depresji*
 - Znaczne ubytki wagi ciała (brak łaknienia, jadłowstręt)*
 - Nadmierne poczucie pewności lub nieuzasadniony strach*
 - Owrzodzenia skóry*
 - Uszkodzenie szkliwa zębów*
-
-

Ekstazy

Najczęściej spotykanymi postaciami są tabletki i kapsułki. Różnych kolorów i kształtów tabletki wyróżniają się wytłoczonymi wizerunkami i znakami lub napisami.

Pierwsze legalne zastosowanie MDMA miało polegać na farmakologicznym hamowaniu apetytu.

Wiele osób zażywa ekstazy na imprezach. Środek ten powoduje wzrost temperatury ciała, co w połączeniu z nadmiernym wysiłkiem może prowadzić do odwodnienia.

Zażycie powoduje uczucie silnej euforii, co decyduje o uzależniających właściwościach.

Chęć ponownego przyjęcia może być wzmacniana z uwagi na przykre dolegliwości pojawiające się po pewnym czasie od odstawienia.

Na skutek przedawkowania może wystąpić tzw. złośliwy zespół neuroleptyczny (spadek ciśnienia krwi, gwałtowny wzrost temperatury ciała, drgawki, śpiączka) prowadzący do śmierci.

Ekstazy powoduje migotanie komór serca.

W wyniku szczękocisku i zgrzytania zębami może dojść do kruszenia zębów.

Ekstazy może powodować ciężkie stany depresyjne, urojenia i psychozy oraz zmiany degeneracyjne niektórych neuronów w mózgu.

Podniecenie seksualne połączone z odrzuceniem zahamowań w sferze seksualnej może powodować brzemienne w skutki konsekwencje.

LSD

LSD jest najszerzej dostępnym środkiem halucynogennym..

Osoba odurzona LSD zdaje sobie sprawę z tego, że jest pod wpływem halucynacji, mimo to niebezpieczeństwo dla zdrowia lub życia może wynikać z nieracjonalnego zachowania się, czyli błędnej oceny odległości, czasu i własnych możliwości.

Przy zastosowaniu dużych dawek mogą pojawić się poważne urojenia, które wpływając na zachowanie zagrażają bezpieczeństwu odurzonej osoby.

U niektórych osób LSD może mieć wpływ na wyzwalanie się stanów psychotycznych.

Najczęstszą formą tego psychodeliku są będące w nielegalnej dystrybucji kolorowe papierowe znaczki, przedstawiające różne symbole graficzne, nasączone roztworem LSD.

Zewnętrzne oznaki użycia LSD:

- *Rozszerzone źrenice i słaba reakcja na światło*
- *Dziwne, nieracjonalne wypowiedzi*
- *Wesołkowatość i bełkotliwa mowa*
- *Brak koordynacji ruchowej*
- *Widoczne zaburzenia orientacji przestrzennej.*

• *Działanie fizjologiczne LSD:*

- *Zawroty głowy*
 - *Rozszerzenie źrenic i suchość w ustach*
 - *Drżenie mięśniowe i skurcze mięśni klatki piersiowej*
 - *Oslabienie i nudności*
 - *Kołatanie serca*
 - *Silne pocenie się*
 - *Stan pobudzenia i niepokoju*
-
-

Opiaty

Morfina

Tabletki, przezroczyste kryształki, roztwór w ampułkach

Heroina

Proszek w kolorze od białego i brązowego. Na czarnym rynku istnieją dwa rodzaje nielegalnej heroiny: brown sugar i biała heroina.

Brown sugar

Biała heroina

Polska heroina „kompot”

Specyfik zawierający alkaloidy opium z przewagą morfiny, kodeiny i heroiny. Otrzymywany z makówek.

Sposoby przyjmowania

W zależności od formy narkotyku, uwarunkowań środowiskowych i czynników ekonomicznych, heroina jest przyjmowana trzema drogami:

- Wdychanie oparów z podgrzanej folii metalowej*
 - Wciąganie przez śluzówki nosa*
 - Dożylne iniekcje.*
-
- Do uzależnienia psychicznego dochodzi stosunkowo szybko, ponieważ wywołuje błogostan i pojawia się potrzeba ponownego jego przeżycia.*
 - Uzależnienie fizyczne pojawia się niemal natychmiast. Występują bardzo przykre objawy abstynencyjne po odstawieniu: bóle mięśniowo-stawowe kończyn, nudności i wymioty, zaburzenia snu, utrata łaknienia, bóle brzucha i biegunki.*

Zewnętrzne oznaki użycia heroiny:

- *Szpilczkowate źrenice*
- *Opadanie powiek*
- *Uczucie swędzenia skóry*
- *Senność*
- *Płytki oddech*
- *Potliwość*
- *Ślady nakłuć po wstrzyknięciach*

- ***Odczucia subiektywne:***
- *Euforia, błogostan, uczucie odprężenia*
- *Poczucie wewnętrznego spokoju*

- *Zmniejszenie czynników motywacyjnych*
- *Apatia i wypalenie emocjonalne*
- *Postawa obronna i wycofująca*
- *Zmniejszenie potrzeb seksualnych*

Kokaina

(koka, śnieg, koks)

Kokaina jest alkaloidem otrzymywanym z liści koki., której największe uprawy znajdują się w Ameryce Południowej. Charakteryzuje się silnym działaniem pobudzającym, wprowadzającym układ nerwowy w stan nadaktywności.

Kokaina wykazuje właściwości do miejscowego znieczulenia. Obecnie jednak, ze względu na toksyczne skutki, jest zastępowana przez syntetyczne, mniej szkodliwe środki. Jednak w okulistyce i otolaryngologii jest nadal stosowana w postaci roztworu jako miejscowy środek znieczulający.

Występuje jako krystaliczny biały proszek. Może być wciągana przez nos, palona lub wstrzykiwana.

Działania fizjologiczne kokainy:

- Opóźnia objawy zmęczenia*
 - Powoduje zaburzenia pracy serca*
 - Silnie rozszerza źrenice*
 - Powoduje pobudzenie psychoruchowe*
 - Powoduje wzrost ciśnienia krwi i przyspieszenie oddechu*
 - Większe dawki mogą spowodować drżenie mięśniowe*
 - i wzrost temperatury ciała*
-
- Uzależnienie psychiczne od kokainy powstaje bardzo szybko z uwagi na atrakcyjne przeżycia towarzyszące działaniu na psychikę i złe samopoczucie po tym, gdy narkotyk przestaje działać.*
-
-

Niebezpieczeństwa związane z zażywaniem kokainy:

- Silne wyniszczenie organizmu spowodowane brakiem łaknienia i snu*
 - Psychoza pokokainowa – postępowanie może z czasem stać się irracjonalne i dziwaczne, a poczucie prześladowania i inwigilowania będzie wykazywać wiele cech charakterystycznych dla psychozy*
 - Przedawkowanie - - objawy ostrego zatrucia występują w ciągu kilkudziesięciu minut od przyjęcia zbyt dużej dawki kokainy. Charakteryzują się one silnym lękiem połączonym z zaburzeniami świadomości, urojeniami oraz pobudzeniem ruchowym (od miotania się do konwulsji). Towarzyszy temu wysokie ciśnienie krwi i przyspieszony oddech)*
-
-

Konopie

Marihuana – susz z liści konopi

Haszysz – żywica krzewu konopi

Olej haszyszowy
– żywica konopi rozpuszczona np. eterem

Marihuana lub haszysz wyrabiane są konopi indyjskich rosnących w południowo-wschodniej Azji, w rejonach Morza Śródziemnego oraz w krajach Ameryki Środkowej i Południowej.

Konopie należą do najpopularniejszych substancji psychoaktywnych.

Tradycyjne sposoby zażywania to palenie w fajce bądź bongu czystej marihuany lub haszyszu. Czasami stosuje się dodatek z tytoniu (tzw. jointy).

W Polsce popularne jest palenie marihuany przez lufkę.

Niebezpieczeństwa:

- Uszkodzenie dróg oddechowych*
- Większa zachorowalność na raka – dym konopi jest bardziej kancerogeny niż dym nikotynowy*
- Spadek odporności immunologicznej organizmu*
- Osłabienie pamięci*
- Toksyczne działanie na jajniki i jądra – zmniejszenie częstotliwości owulacji oraz ilości plemników*
- Negatywny wpływ na płód – zmniejszenie wagi urodzeniowej, wrodzone wady narządów wewnętrznych, większa możliwość wystąpienia mózgowego porażenia dziecięcego*
- Zespół amotywacyjny – stan związany z regularnym i długotrwałym przyjmowaniem konopi charakteryzujący się zmniejszoną energią, dążnością do osiągnięć, apatią, dekoncentracją, upośledzoną zdolnością*
- do komunikowania się*

Grzyby halucynogenne
(grzybki, psychocyby, psyfki, baluny)

Zachowanie odurzonego może mieć bardzo różny charakter, od spokojnego i przygaszonego do stanów silnego rozdrażnienia, a nawet wściekłości. Wszystkie zmysły są bardzo wrażliwe, a w szczególności słuch i wzrok. Normalne oświetlenie staje się nie do zniesienia, najśłabsze dźwięki są wychwytywane, drobne przedmioty przybierają ogromne rozmiary stając się przeszkodami nie do przebycia.

Grzyby nie powodują uzależnienia fizycznego.

„Eksperymentów” z grzybami nie powinny podejmować osoby o słabej psychice. Szok spowodowany uwolnieniem ukrytych psychoz może doprowadzić do długotrwałego urazu psychicznego.

Zażycie może doprowadzić do śmierci.

Kleje, rozpuszczalniki

Zwyczaj wdychania klejów i rozpuszczalników rozpowszechnił się w latach 60-tych w USA.

Wachlarz stosowanych substancji jest bardzo szeroki: od benzyny, poprzez kleje, rozpuszczalniki, do dezodorantów i środków piorących.

Większość z nich powoduje zaburzenia świadomości, które charakteryzują się:

- Euforią z tendencją do fantazjowania*
 - Omamami i halucynacjami*
 - Zamglonym widzeniem*
 - Dzwonieniem w uszach i nadwrażliwością na światło.*

 - Uzależniają fizycznie i psychicznie.*
-
-

Niebezpieczeństwa:

Długotrwałe stosowanie wżiewnych substancji odurzających może doprowadzić do wielu schorzeń.

Przewlekłe odurzanie się środkami inhalacyjnymi prowadzi do poważnych uszkodzeń wątroby i nerek.

Niektóre z tych środków uszkadzając szpik kostny zaburzają wytwarzanie komórek krwi, co prowadzi do anemii, nierzadko nieodwracalnej.

Szczególnie narażonym na uszkodzenia jest mózg. Dochodzi do tzw. uszkodzenia organicznego, charakteryzującego się zaburzeniami pamięci i intelektu.

Stosowanie wielu lotnych substancji odurzających może prowadzić do zgonu.

Butan – gaz do zapalniczek – powoduje silne opuchnięcie gardła i niesie niebezpieczeństwo uduszenia.

Stosowanie aerozoli powoduje zaburzenia rytmu pracy serca aż do całkowitego zatrzymania.

Do śmierci może dojść również na skutek urazów będących następstwem niebezpiecznych zachowań.

Bibliografia:

Program profilaktyczny *Lissner Studio „Narkotyki”*

Barbara Jakubowska, Danuta Muszyńska *„Blżej siebie – dalej od narkotyków. Poradnik dla rodziców”*

W prezentacji wykorzystano zasoby internetu.

W przypadku marihuany nie występuje uzależnienie fizyczne. Przy stałym używaniu występuje natomiast uzależnienie psychiczne.

W zależności od warunków konopie mogą działać jak środek pobudzający, uspokajający, znieczulający lub halucynogeny.

Doznania zależą od cech osobowości człowieka, wielkości dawki, stanu emocjonalnego w momencie przyjęcia, obecności innych ludzi oraz współdziałania tej substancji z innymi, np. z alkoholem.

Przetwory konopi używa się najczęściej w celu intensyfikowania przyjemności. Wywołują uczucie euforii.
